

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXXV (69) • ŠTEV. (Nº) 47-48

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 1 de diciembre - 1. decembra 2016

OSTALI SMO SI ZVESTI

JOŽE STRGAR

Ni lepšega kakor zavest, da si ostal zvest svoji istovetnosti - svoji domovinski ljubezni, svoji veri in postavam. Te misli so me prevzemale, ko sem na 10. kongresu Krščanske demokracije (KD), v Brežicah, dne 12. novembra, kot delegat, zastopal pripadnike te stranke izpod južnega sonca, iz Argentine. Bratje in sestre, ki so se zaradi zvestobe slovenstvu, morali ob koncu druge vojne izseliti na vse konce sveta, najštevilnejši v Argentino, so kljub velikim preizkušnjam, ostali zvesti svojim slovenskim koreninam in še danes ohranjajo ter negujejo domovinsko zavest, vse do aktivne družbeno politične pripadnosti. Tam, v novem svetu so se kot Slovenci vsestransko uveljavili in ko je prišel čas, so nam bili pri procesu osamosvajanja v veliko pomoč. Z veseljem in ponosom sem sprejel vabilo, da sem jih na kongresu, kot delegat, zastopal.

Vsem nam, ki smo ostali na svojih domovih so se po vojni tudi obetali hudi časi. Čeprav smo morali sprejeti boljševistično diktaturo, ki je odklanjala ter uničevala vse bistvene lastnosti slovenskega katoliškega naroda, smo kljub totalitarni poškodovanosti, kakor današnje stanje duha imenuje Justin Stanovnik, ostali v dovolj veliki meri zavedni Slovenci. Na prvih volitvah, po zlomu boljševizma, smo se spet zavedali svojega zgodovinskega poslanstva in skupaj z ljudmi dobre volje na volitvah zmagali. Ob ponovnem nastopu in zmagi KD pa je zaživelo tudi razočaranje, kajti Stalinovi boljševiki, ali komunisti, kakor so se radi imenovali, skupaj z liberalci vseh vrst, so bili prepričani, da slovenske katoliške zavesti več ni. Takrat se je pokazalo, da smo še bili in ohranjali tisto politično in družbeno zavest, to je krščansko demokracijo, ki se je rodila in politično organizirala v času J. E. Kreka. Kljub mnogoterim težavam, ki so se skoraj pol stoletja rojevale doma in med izseljenci na tujem, smo »rodili« ter delno obnovili državo Slovenijo in jo z mednarodnim priznanjem vrnili v evropsko civilizacijo. Bili smo priče in sodelavci pri tem velikem dejanju. A kaj, z uveljavljanjem krščanskega pogleda na narod in državo so kaj hitro oživela stara in nova nasprotovanja, ki so se kar vrstila - tako s strani starih komunistov, kakor tudi od političnih sopotnikov iz časov osamosvajanja. O teh dogodkih bo treba še premišljevat in pisati. Naj k temu dodam drobno zrno.

Kongres sedanje krščanske demokracije v matični domovini je za izseljence v Argentini, kot politično zavedne Slovence, pomemben še posebej. Njihova skupnost je skozi ves čas, to je pol stoletja, ohranjala družbeno politično zavest, svojo pripadnost avtentični politični stranki, Slovenski ljudski stranki (SLS), ustanovljeni v času J. E. Kreka in se danes imenuje Nova Slovenija - krščanski demokrati. Ohranili so jo v organizacijskem smislu, v delovanju in v polno pravni povezanosti s širšo evropsko Krščansko demokracijo, (ki se danes imenuje Evropska ljudska stranka). Kako veličastna dejanja, za katera smo jim dolžni priznanje in zahvalo. Vsi skupaj smo ostali zvesti svoji prvinski, duhovno bogati in demokratični KD.

Pomen takšne politične organiziranosti se je v polnosti pokazal šele v času, ko smo se Slovenci, v 90 letih prejšnjega stoletja, plebiscitarno odločili za samostojnost. V domovini smo nekako zmogli, da smo kljub »totalitarni poškodovanosti«, na prvih demokratičnih volitvah spet zmagali! Kakšno preseženje na vse strani! Kmalu po tej zmagi so se v domovino vrnili spoštljivi možje, odbor predvojne SLS, na čelu z dr. Markom Kremžarjem, ki so prinesli listine predvojne SLS in jih izročili Lojzetu Peterletu, predsedniku Krščanskih demokratov in premirju taktarne nove slovenske vlade. Medtem se je predvojna SLS preimenovala v Krščanske demokrate (KD). S tem preimenovanjem se je strinjal tudi omenjeni odbor in tako smo Slovenci tudi doma spet, v polni meri zaživeli s svojo prvinsko politično naravnostjo.

Nadaljnji politični razvoj v novi državi pa je pokazal, kakor da na novo rojena Slovenija ne sme ostati v okviru krščanske naravnosti. Krščanski demokrati so bili od volitev naprej in potem ves čas, vse do danes tarča neprestanih napadov. In sicer z vseh strani - najprej s strani starih komunističnih sil, potem pa tudi od vseh drugih, tudi od tistih, ki so se skupaj z njo zoperstavljali jugoslovanski vojaški diktaturi. Zato ni čudno, da so ljudje, sicer počasi vse bolj izgubljali svojo nekdanjo življenjsko naravnost, svojo krščansko istovetnost. Ko človek izgubi svojo življenjsko držo postane kaj lahek plen raznim špekulativnim nazorom, ki so se širili. Nadaljnje volitve so nazorno pokazale, da so mnogi ljudje izgubili svojo pristno politično naravnost in so volili zdaj te, zdaj one »prikupne« ljudi in stranke. Vse pa so vodile v razkroj demokratične državljanske ureditve. In danes smo med najbolj neurejenimi državami v Evropi. Nove in nove politične stranke, vseh vrst in nazorov, ki nastajajo in izginjajo, kakor da bi to bil narodni šport, se obnašajo nestrokovno, predvsem pa neodgovorno. Po tej poti nimamo prihodnosti.

Ob vsem tem pa imamo tudi v Sloveniji urejeno, stabilno in v narodu zakoreninjeno KD. Svojo politično zrelost je dokazovala skozi čas, od Kreka, Korošca, Peterleta ter Bajuka naprej in s svojo perspektivno dejavnostjo deluje tako tudi danes, kakor je pokazal 10. kongres. Slovenska KD ima tudi v širšem svetu pravega zaveznika, Evropsko krščansko demokracijo, ki tudi ima povsod in ves čas odlične rezultate. Vse to imajo pred očmi tudi naši izseljenci, v Argentini in daleč po vsem svetu. Bilo mi je v čast, da sem jih lahko na kongresu zastopal.

Izraz kristjanofobije

Vandalsko dejanje neznanca, ki se je v koprski stolnici s kladivom znesel nad kipom Marije z Jezusom iz prve polovice 19. stoletja in kipom Žalostne Matere Božje iz 15. stoletja, je zelo pretreslo vso slovensko javnost. Politika je storilca že prijela, šlo naj bi za 41-letnika (baje duševno prizadetega) z obrobja največjega slovenskega obalnega mesta. Škoda, ki je ostala za njim, je precejšnja. Da je pravzaprav nepopravljiva, je za radio Ognjišče poudarila restavratorka Helena Valentin Konjedic.

Tamkajšnjega župnika Primoža Krečiča je prizadelo to, da sta bila oskrunjena Marijina kipa. Kot je povedal, kip Karmelske Matere Božje ljudje zelo radi častijo, ob njem molijo in k njemu polgajo cvetje. Kip Žalostne Matere Božje pa je bil po njegovih besedah nekakšen simbol koprške stolnice v svetem letu usmiljenja. »Šlo je za napad na svetinji, na nekaj, kar je globlje od kipa.« Vandalskega dejanja neznanca ni razumel kot sovraštva proti veri, ampak kot notranjo stisko posameznika. »Svojo nemoč je želel pokazati z nasiljem proti materinstvu, proti življenju, proti sočutju in bolečini. Gotovo je lahko s tem povezana tudi diabolna dimenzija, a zdi se mi, da gre za eno globoko, težko osebno izkušnjo.«

Pretresena je bila tudi Valentin Konjedičeva. Pred leti je bila namreč del ekipe, ki je restavriral kipa Karmelske Matere Božje. Te dni se je slučajno mudila v Kopru. Ko je videla, kaj se je

zgodilo, je zajokala. »Med obnavljanjem sem se čustveno navezala. Odraščala sem ob tem kipu, ob njem molila, se zatekala k njemu.« A kot že omenjeno, so bili na ta kip navezani tudi številni ostali verniki. Po njenih besedah je bil čudodelen. »V samem kipu smo med razpokami našli listke, prek katerih so se mu ljudje priporočili. Našli smo besedila, ki nakazujejo, da so se dogajali čudeži.«

Udarci s kladivom so, tako Valentin Konjedičeva, obema kipoma zadali trajne poškodbe. »Pri restavriranju vedno poskušamo ohraniti original. A originalni deli so zdaj trajno uničeni.« Krečič pa je še povedal, da so se zdaj odprla nova vprašanja v zvezi z varovanjem svetišč in umetnin v njem, a so povezana z ogromnimi sredstvi.

Komentiral je tudi vse pogostejše napade na cerkve in duhovnike v Sloveniji. »Ta čas je zelo napet. V družbi vlada težka polarizacija, po eni strani iz prejšnjega režima, po drugi strani gre za nerazčiščene probleme, ki se vijejo iz generacije v generacijo. Vse to ustvarja nasilje in ekstremizem, ki se kanalizirata tudi v odnosu do svetinj.« Dodajmo še, da je Zavod za družino in kulturo življenja po tem vandalskem dejanju pripravil peticijo, s katero poziva vlado, naj zaščiti cerkve in katoličane v Sloveniji, javno obsodi napade nanje in uveljavi učinkovite programe za preprečevanje kristjanofobije v državi.

Zahvalno pismo g. Jožetu Strgarju

Spoštovani g. Jože Strgar!

Po svetu sledimo dogodkom v domovini z velikim zanimanjem. Dostikrat nam malenkosti niso dosegljive, vidimo in skušamo razumeti stvarnost globalno iz zornega, lahko bi rekli, sociološkega vidika, kar nam omogoča, da nam drevo ne zasenči pogled celotnega gozda. Slovenija je vedno v naših srcih, blizu in jo otipljivo se bolj občutimo ob priliki najrazličnejših obiskov posameznikov, skupin ali predstavnikov civilnih ali cerkvenih ustanov.

Vsi Slovenci, ki danes živimo v Argentini in z nami velika družina tistih, ki so že odšli k Vsemogočemu, smo potomci in dediči narodnjakov in mučencev v katerih živi in neprenehoma tli globoka zavest pripadnosti narodu in krščanskim izročilom. Zavest, da smo po Previdnosti postavljeni na ta kraj in ta čas nas izziva, nam oblikuje vest ter osvetljuje poslanstvo, da ostanemo zvesti izročilom naših prednikov, ki so z molitvijo rožnega venca in slovensko pesmijo prekoračili zemljepisne meje Slovenije v času genocida in bratomora in se razkropili pod Južnim križem v nov svet. Niso pa pozabili kaj so, kaj lahko postanejo in kakšno je njihovo poslanstvo, ki temelji na krščanskem izročilu, na zvestobi mučencem in junakom ter na zgodovinskih dejstvih, resnici in ljubezni. To velja tudi za zgodovinsko SLS in sedanjo Krščansko demokracijo. Tako včeraj kot danes in upamo tudi jutri!

Za vaš članek na spletni strani N.Si, objavljeno v Časniku in sedaj tudi v našem tedniku

Svobodna Slovenija, se vam iskreno zahvaljujemo! Zahvaljujemo se predvsem zato, ker nas sprejemate kot svoje. To smo vedno bili in bomo, srcu pa izkazana ljubezen osvetli obzorje na katerem vidimo pomladno razpoloženje in bratsko vez.

Z odličnim spoštovanjem.

**Nova Slovenija - Krščanski demokrati
Krajevni Odbor N.Si Argentina in Južna Amerika**

Verbic Gregor, Predsednik OO NSi-KD Argentina in Južna Amerika;

Vivod Avguštin, podpredsednik NSi-KD za Slovence po svetu;

Tekavec Ivana, podpredsednica ženske zveze NSi-KD Argentina in Južna Amerika;

Kremžar Marko, častni predsednik OO NSi-KD Argentina in Južna Amerika;

Asič Vital, Buenos Aires; Dobovšek Jernej, Buenos Aires; Bajuk Božidar, Mendoza; Barle Mihael, Chaco; Golob Andrej, San Esteban, Cordoba; Grebenc Stane, Mendoza; Grilj Franci, Calafate, Santa Cruz; Grohar Marjan, Bariloche, Río Negro; Jelenc Janez Gregor, Buenos Aires; Jeriha Marjan, Rosario, Santa Fé; Magister Bine, Buenos Aires; Malavašič Mici, Buenos Aires; Markež Franci, Buenos Aires; Oblak Tone, Buenos Aires; Šenk Jože, Buenos Aires; Škulj Terezija, Buenos Aires; Trpin Nežka, Miramar, Buenos Aires; Vombergar Jure, Buenos Aires; Vombergar Lučka, Neuquen, Neuquen; Žakelj Janez, Río Gallegos, Santa Cruz; Žakelj Jože, Tucumán.

LUKA DEBEVEC: OČETOVA ZGODBA

Bil je obsojen na smrt na Teharjah

Oče enega najboljših opernih pevcev na svetu Luke Debeveca Mayerja, Lojze Debevec, je bil vrnjen domobranec na Teharjah, vendar pa mu je od tam uspelo pobegniti. Še sreča, saj se mu je kasneje rodil sin Luka Debevec Mayer, ki je danes eden najbolj zaželenih pevcev opernih arij na svetu. »To je poglavje zase, res pomembno poglavje v njegovem in tudi v našem življenju, ker so to močni pretresi, ki nas spremljajo vsa leta in se tudi iz njih učimo. Da odkriješ, kaj vse se lahko zgodi, ko ni pravega razumevanja, ljubezni in strpnosti. Ata je bil na Teharjah in je na srečo lahko rešil svoje življenje. Potem je šel domov, se poslovil od svoje matere; njegov ata je bil namreč že pokojni, in z 20-imi leti šel po svetu. To je res zgodba, ki te pretrese,« je zaupal ta pevski virtuoz v oddaji Aktualno na Nova 24 tv. Njegov ata, kot pravi očetu, je o tem poglavju svoje življenja govoril otrokom, na kar Luka Debevec Mayer

pravi: »Njegova pripovedovanja so bila vedno povezana z razmišljanjem o človeku. Kako lahko človek naredi kaj lepega in česa vse je človek sposoben, ko se ne posveča več dobremu, lepemu, resničnemu ... Zgodbe pa niso bile nikoli utesnjujoče, vedno je bil pogled naprej s pogledom nazaj, ker če si ukoreninjen in veš, od kod prihajaš, me verjetno ne bi bilo danes tukaj, če ne bi s takim veseljem starši govorili o Sloveniji. Niso me utesnjevali, so mi pa povedali vse, kar so oni doživeli in z veseljem sem odkril vse tisto, kar je meni lastno in kar je skoraj gensko prišlo v moj jaz.« Kljub vsemu trpljenju, ki ga je bil njegov oče deležen kot vrnjen domobranec na Teharjah, pa je Slovenijo svojim šestim otrokom opisoval z največjim navdušenjem, prav tako tudi njegova mama. »Prav zato nas ima vseh šest otrok zelo rado Slovenijo; trije živijo tukaj v Sloveniji, ostali trije pa v Argentini. Prikazala sta nam vsak kotiček Slovenije - tudi tiste Slovenije, ki je nista poznala, ker seveda v tistih časih, ko sta živela, ni bilo tako enostavno potovati po različnih krajih. Morja nihče od njiju ni poznal. Sicer pa sta govorila najlepše, predvsem pa o tem, kako je Slovenija raznolika. Vse njune dogodivščine in izkustva so bile zelo vezane na Slovenijo s srcem, z dušo, mišljenjem in velikim veseljem.« »Slovenija je nekaj posebnega, je edinstven prostor na svetu glede na raznolikost, glede na to, da je tako majhna. Včasih se nanašamo na to majhnost, kot da nas nekaj utesnjuje, jaz pa mislim, da ravno v tem, da nisi preveč raztresen, vidiš lahko vse možnosti, ki jih ima Slovenija. Zato sem res navdušen nad njo, ne samo zgodovinsko, ima toliko bogatega kulturnega izročila, ampak tudi glede narave. Slovenija ima stik z morjem, z ravnino, Alpe, proti jugu se spet drugače vije, kraška pokrajina, vinorodna področja, reke, ki se vijejo po Sloveniji, ljudje so različni, narečja,« opisuje naš biser Luka Debevec Mayer. Ta izvrstni pevec Slovenijo res odlično pozna, kar pa ne čudi, saj je bil prvič v Sloveniji leta 1990, od takrat naprej pa že dvajsetkrat. »Brez dvoma čutim Slovenijo kot svojo domovino. Ko sem se zavedal, da sanjam po slovensko, ampak to resnično: ko spim, sanjam po slovensko; ko sem to odkril, sem si rekel: 'O tem ni več nobene debate'. Starša sta bila Slovenca, vsa moja kultura od otroštva naprej je slovenska, brez dvoma pa ljubim tudi Argentino, kot svojo domovino. Katera je prava domovina? Ne bom rekel, da je prava ena ali druga. Ne bi niti rekel, da sta obe, ker kot domovino čutim res samo Slovenijo.«

Pomemben del Lukovih nastopov pa je prispevala tudi njegova mama, ki je bila amaterska igralka, veliko ur svojega življenja je namreč posvetila igranju in recitiranju, pripravljala pa je tudi igre za otroke. Njegov oče je bil zelo dober govornik, imel je talent izražanja. Oba sta pela tudi v zborih. »Bila sta ekspresivna v vsakdanjem življenju,« pravi Luka. »Ponosen sem, da dobro govorim slovensko in poznam Slovenijo. To se mi zdi elitno, saj slovenščino ne govori

veliko ljudi. Elitno v dobrem smislu, da znaš nekaj posebnega, kot bi imel en lep prstan ali lepo ogrlico in rečeš: 'To je edina, tega nima nihče drug'. In na to je vsak ponosen.« Z vsakega potovanja v Slovenijo pa »prinese« v Argentino nove, sodobne slovenske besede, ki jih z veseljem pove svojim nečakom. Oba starša Luke Debeveca Mayerja sta bila Slovenca, mama Marija Mayer Ljubljancanka, oče Lojze Debevec pa je otroštvo in mladost preživel v Begunjah pri Cerknici. »Mama je v Argentino prišla v istem času kot oče. Najprej je šla na Koroško, potem sta bila iz avstrijske Koroške istočasno v taboriščih v Italiji - sicer se nista prav tam spoznala, saj sta se spoznala v Argentini. Vedela pa sta eden za drugega ravno zato, ker je bila mama dobra igralka; v taboriščih so namreč predstavljali tudi Shakespeara in nastopili - tudi z otroki ter v igrah s starejšimi ljudmi. Oče pa je bil športnik. Oba sta nekoliko izstopala.«

Kako pa gre Slovincem v Argentini? Debevec Mayer nam je iz prve roke v oddaji Aktualno zaupal: »Gre jim dobro. Na splošno so se vsi ti Slovenci, ki so po drugi svetovni vojni prišli praktično praznih rok, pridno razvili. Slovenci v primerjavi z ostalimi narodi, ki so prišli v Argentino iz Evrope, še prav posebno, ker so tudi razvili neverjetne slovenske centre oziroma domove, kjer se je odvijala ne samo sobotna šola, ampak tudi kulturni nastopi, športne in duhovne organizacije, tako da je bilo res pestro in raznoliko. Ko sem bil majhen, so marsikateri moji sošolci, ki niso bili slovenskega rodu in s katerimi sem hodil v argentinsko šolo, rekli, če gredo lahko tudi oni z mano v ta dom.« V te ustanove še vedno zahaja, pogosto ima tam tudi nastope. Luka Debevec Mayer, ki ga je Argentinsko združenje glasbenih kritikov že štirikrat razglasilo za najboljšega pevca Argentine, bo nastopil tudi na dobrodelni prireditvi to nedeljo na gradu Brežice v Viteški dvorani. Prireditev organizirata Dobrodelna ustanova Vrtnica in Ustanova Ivana Cankarja. Poleg opernih arij bo zapel tudi slovenske narodne pesmi, za katere pravi, da so mu ene najljubših. »Pri slovenski besedi, predvsem v peti, se počutim zelo domač,« pravi. Hkrati pa je zanikal tudi to, kar trdijo nekateri slovenski glasbeniki - da je pevevanje v slovenščini zelo omejeno in težko, kar pa je večinoma le plehek izgovor, zakaj pojejo v angleščini. »Presenečen sem nad tem, saj je slovenščina zame zelo pevn in moram reči, da nimam tega pogleda samo jaz, ki sem Slovenec in imam svoje srce v slovenskem jeziku, ampak so tudi Argentinci in druge narodnosti presenečeni, kako se lahko v slovenščini tako lepo poje. Jaz z veliko lahkoto pojem v slovenščini in mi je zelo všeč, ne le zaradi čustvenih razlogov, ampak tudi zato, ker se slovenščina zelo lepo sliši. Svojemu profesorju petja v Argentini sem za hec zapel eno Mozartovo arijo v slovenščini in je rekel, kako to lepo zveni in da ni ničesar motečega. V Argentini je na sploh slovenščina smatrana kot zelo mehak jezik.«

(Objavljeno na spletni strani »nova24.tv.si«)

RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI

Na mnogo načinov se lahko izraža ljubezen, ki tudi zasluži različna imena, kot so: dobrota, hvaležnost in potrpljenje, prijateljstvo in spoštovanje, zvestoba, nežnost in strast, usmiljenje ter odpuščanje. Zakonca naj bi dan za dnem pazila, da jo priključeta med se v življenje, pod tem imenom, ali onim, a da na nobeno ne bi pozabila.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Leto se bliža koncu. Zaključujemo obdobje, od katerega so si mnogi mnogo obetali, pa nas je v številnih zadevah »pustil na cedilu«. Pa to ne velja samo za »navadne« ljudi. Leto je za mnoga upanja opeharilo tudi Macrija. Vrsta prvotnih načrtov se je izjalovila in, v zadnjih vzdihljajih pred zaključkom, vlada napenja vse sile, da bi rešila, kar se še rešiti da.

Belo in črno. To je prišlo do izraza zlasti te dni, ko je parlament zaključeval svoje delo. Obdobje rednega zasedanja se, po zadnji ustavni spremembi, razteza od začetka aprila do konca novembra. Časa je dovolj, da bi pripravili in potrdili vse zakone, ki so potrebni za uspešno delovanje države. Pa ni bilo tako. Prav parlament je bil hud trn v peti Macrijeve vlade. Po dvanajstih letih kirchnerizma je bilo nujno potrebno spreminiti vrsto zakonov, izvesti popravke in dopolnila, od zakona o zunanjem dolgu in kladi (cepo) na dolar, o državnem proračunu, itd. Vsak zakon je bil trpljenje zase, ker vlada, tudi z raznimi zavezniki, še daleč ni imela lastne večine v kongresu. V poslanski zbornici je še nekako šlo, saj je imel Massa, vsaj v začetku, pozitivno zadržanje do vladnih načrtov. V senatu pa, kjer ima peronizem absolutno večino, se je stalno zatikalo. Tukaj je predsednik nastopil pot pogajanja. V začetku ni bilo tako težko. Uspešno je deloval sistem »daj-dam«, ki ga je tudi kirchnerizem pridno uporabljal. Senatorji so podprli vladne zakonske osnutke, guvernerji pa so se okoristili z dodatnimi denarnimi sredstvi, ki so polnili zelo prizadete krajevne blagajne. Tako je vladi uspelo prodreti precej daleč v svojem parlamentarnem pohodu. Ustavilo pa se je proti koncu leta, ko se je Massa začel oddaljevati. Bliža se namreč volilno leto in opozicija smatra, da čim dalj je od vlade, več možnosti ima na volilni uspeh. Tako je potekalo leto v parlamentu, ki je bilo kot noč in dan, če ga primerjamo z dobo kirchnerizma. Takrat se pri vladnih zakonskih osnutkih ni spremenila »niti vejica«, ko so s svojo večino in občasno podporo drugih strank »osvajali vse«.

Trpi država. Res je, da tako stanje prizadeva vlado in njene načrte. A, koncem koncev, najbolj trpijo ljudje, ker se ob tem spotikanju država ne more vrniti na pravo pot. Tako se je proti koncu leta zataknilo kar nekaj zakonskih osnutkov. Naštejmo najvažnejše: zakon o davku

na dobiček, ki je dejansko, vsaj kar zadeva polemike, davek na višje plače. Zakon o socialni nuji. Zakon o volilni reformi ... Ta zadnji je popolnoma propadel, ker guvernerji niso sprejeli elektronskega načina glasovanja. Torej bomo na prihodnjih volitvah še vedno uporabljali »papirnate rjuhe«. In ostali? Po ustavi ima vlada možnost, da skliče »izredno zasedanje parlamenta«. In to bo tudi storila. Glavni temi bosta socialno stanje in tako kritizirani davek. Tu je pa vlada stopila na drugačno pot: pogajanje, popuščanje, ponudba drugačnega prijema. Opazovalci predvidevajo, da bosta vlada in opozicija našli neko srednjo pot. Glede zakona o socialnem stanju so pa tekli pogovori s sindikati in socialnimi gibanji, ki smo jih opisali v prejšnji številki. Ti so odstopili od zahteve »milijona delovnih mest«. V zameno pa je vlada pristala, da bo za konec leta odštela dodatne denarne podpore, ki jo bodo sicer stale tisoče milijonov, a ji zagotovile mir za praznike. Najrevnejši si bodo za praznike nekoliko oddahnili, a to je še vedno miloščina, ko družba potrebuje gospodarskega razmaha in novih delovnih mest za vredno in trajno izboljšanje položaja.

Se kaj svetlika na obzorju? Strokovnjaki vsak na svoj način razlagajo, zakaj se država ne more izmotati iz tega zakletega stanja. Izboljšanje, napovedano za drugi semester tekočega leta, se oddaljuje in vlada računa, da se bo kaj premaknilo ob koncu leta. Majhna lučka je že zagorela ob dveh ugotovitvah. Prva: zadnji mesec se je nekoliko izboljšala zaposlitev. Brezposelnost je padla na 8,5%, kar pomeni, da je 200.000 ljudi na novo zaposlenih. Sicer ni podrobnih pojasnil kje in kako je do tega prišlo, a opozicija ob tem ni reagirala, kar pomeni, da je verjetno res. Drug razveseljiv podatek pa je posredovala katoliška Cerkev: objavila je, da strokovnjaki zadnje tri mesece niso zaznali, da bi se revščina povečala. Boljše ni, a vsaj ni slabše. Ob koncu omenimo še, da je v 98. letu umrl bivši član vrhovnega sodišča Carlos Fayt. Do nastopa Macrija je zdržal na svojem mestu kljub krutim pritiskom kirchnerizma in s svojim nastopom bistveno pripomogel, da prejšnji vladi ni uspela dokončna ofenziva na družbo in sodstvo, ki bi Argentinu lahko pripeljala na pot »demokratične« diktature.

PRAZNOVANJE V SLOVENSKI CERKVI

Kristus večni Kralj neba, mora biti kralj sveta

Praznik Kristusa Kralja veseljstva je leta 1925 razglasil papež Pij XI. Po prenovi cerkvenega koledarja leta 1960 je bil Kristus

Kralj opredeljen kot praznik prvega reda. Pavel VI. je leta 1969 za praznik Kristusa Kralja določil nov datum na zadnjo nedeljo v cerkvenem letu.

Slovenci v Argentini smo se zbrali v cerkvi Marije Pomagaj v nedeljo, 20. novembra ob 10. uri. Najprej je bilo čaščenje Kristusa Kralja v zakramentu svete evharistije. Msgr. dr. Jure Rode je izpostavil Najsvetejše. Dekleta in fantje so vodili uro molitve; med branjem smo peli evharistične pesmi. Sledila je molitev rožnega venca Božjega usmiljenja in vzkliki k Božjemu usmiljenju. Nato je bil blagoslov z Najsvetejšim. Med čaščenjem je bila priložnost za zakrament sprave; spovedovala sta g. g. Franci Cukjati in Robert Brest.

Msgr. dr. Jure Rode je daroval sv. mašo za vse žive in rajne

asistente in člane KA. Somaševala sta g.g. Franci Cukjati in Robert Brest. Med čaščenjem in sv. mašo je bilo ljudsko petje pod vodstvom Mešanega pevskega zbora Carapachay – Lanus; vodi prof. Andrej Jan, ki je petje spremljal na orgle. Posamezne dele maše je napovedoval Janez Filipič. Pri pridigi je dr. Rode povedal, da je praznik Kristusa Kralja veseljstva praznik KA in vseh laikov, ki sodelujejo v Cerkvi. Spominjamo se prvih mučencev, ki so darovali svoje življenje za Kristusa.

Slomšek je trdno veroval v Boga, zato si je zaslužil čast oltarja. Blaženi Grozde je iz ljubezni do Kristusa širil slavo Božjega kraljevstva; bil je zvest Kristusu Kralju in je za ceno mučeništva daroval svoje življenje. Umorili so ga iz sovraštva do vere. Zaključujemo izredno leto Božjega usmiljenja. Gojimo pobožnost do usmiljenega Jezusa. Biti moramo pošteni do Boga; do sebe dosledni in zahtevni. Bodimo zvesti Kristusu Kralju. Marija je Mati Božjega usmiljenja. Mi pa moramo biti usmiljeni do naših bližnjih; tako bo leto usmiljenja rodilo bogate sadove.

Veliko vernikov je prejelo sveto obhajilo. Ob koncu maše smo zapeli pesem Povsod Boga, ki naj vlada v naših družinah, v naši skupnosti in svetu.

m. m.

Deset let slovenskega konzulata v Paraná

Zgodovina slovenskega naseljevanja v Entre Rios, prvega v Argentini, ima tako posebne kot nepoznane odtiske. Potrebno je bilo 124 let, da se je šele lahko zatrnilo, da tista skupina vseljencev, ki so prišli v Entre Rios leta 1878, niso bili »Avstrijci«, kot se je bralo v njihovih potnih listih, temveč resnično slovenskega izvora.

Razni slovenski in italijanski avtorji so pisali o tej emigraciji, a nihče ni zapisal njihove dokončne naselitve. Dokumenti ob odhodu iz pristanišča v Trstu so omenjali kot cilj njihovega potovanja samo »Ameriko«. Samo eden tistih zgodovinarjev je uspel odkriti te stare priseljence iz leta 1878; to je bil g. Janez Hladnik. On je med leti 1936 in 1946 večkrat obiskal argentinsko »prirečje« in potem ta potovanja opisal v katoliški slovenski reviji Duhovno življenje.

Od tiste prve vselitve je poteklo že 138 let. A kasneje, med leti 1926 in 1936, so v to provinco dospeli novi priseljenci, ki so bistveno sodelovali pri gradnji železnice in raznih tovarniških podvigih.

Spričo potrditve teh podatkov, se je v letu 2002 tedanji veleposlanik RS v Argentini, mag. Bojan Grobovšek odločil, da bo poudaril obstoj te emigracije. On je bil spodbudnik ustanovitve Slovenskega društva Triglav v Entre Rios, to že pred 14. leti. Pozneje je podprl tudi ustanovitev konzulata RS v Paraná, ki obsega provinco Entre Rios. S tem je bila priznana ta vselitvena skupina in počaščeni vsi požrtvovalni priseljenci, ki so v začetku prebivali na obširnih poljih in naselili kraje kot San Benito, Cerrito, Hasenkamp, Lucas González in številne druge. Njim so se pridružili tisti, ki so prispeli med obema vojnama.

28. avgusta 2006 je bil z resolucije 3939 in 3940, ki jo je podpisal tedanji predsednik vlade RS Janez Janša, in po resoluciji 1338.5 Zunanjega ministrstva Argentine, ustanovljen konzulat v Paraná. S tem je bilo dovoljeno uradno odprti delovanje in izvajati zadevne funkcije.

Ko so bili vsi ti postopki končani, je 15. decembra 2006 uradno odprl konzulat tedanji veleposlanik RS, prof. Avguštin Vivod. Konzulat je imel svoj sedež na avenuji Jorge Newbery 2970. Na protokolarnem srečanju so bile prisotne državne,

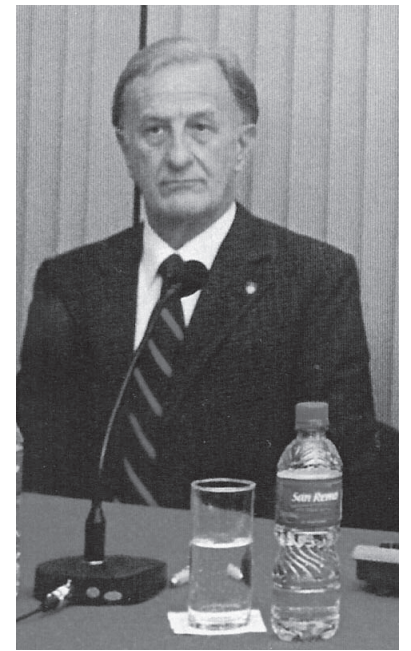
provincijske in občinske oblasti, diplomatski zastopniki in predstavniki bratskih skupnosti. Uradni dogodek je potekal na sedežu Notarskega kolegija v Entre Rios.

Poteklo je deset let vztrajnega dela, vedno ob podpori veleposlaništva in tudi slovenske vlade. Sodelovali so konzuli in vicekonzuli bratskih držav, Slovenska skupnost in sorodne skupnosti, ki so vedno stali ob strani temu konzulatu.

Končno bi se rad zahvalil v s a k e m u posebej in vsem, ki so me stalno spremljali, od tistega prvega z a č e t n e g a srečanja, daljnega 6. julija 2002, ko smo izvedli prvo počastitev slovenskim vseljencem v Entre Rios. Prav posebej pa vsem, ki so sodelovali pri ustanovitvi Slovenskega društva, ki je pripomoglo, da smo odkrili ogromno število slovenskih potomcev, povezanih v 140 priimkov, ki tvorijo okvir tej stari imigraciji.

Nazadnje pa prisrčen objem ostalim častnim konzulom, ki predstavljajo mejnike na poti naše države in Južne Amerike, in so vedno sodelovali pri vseh dogodkih, ki smo jih izvedli v izvrševanju svojih dolžnosti. Zahvala sedanji veleposlanici, gospe Jadranki Šturm Kocjan, ki vedno podpiran naše skromno delo v prid Slovenije in slovenskih potomcev v provinci Entre Rios.

Častni konzul Carlos César Bizai
Konzulat RS v Paraná

MENDOZA

10-letnica Likovnega odseka

Društveni Likovni odsek je 30. oktobra 2016 proslavil desetletnico svojega neprekinjenega življenja. Po nedeljski sv. maši je Tine Šmon, predsednik Društva Slovencev v Mendози, nagovoril navzoče in naznanil obletnico. Čestital in zahvalil se je voditeljici in sodelavkam, za važno posvečanje umetnosti, ki bogati duševno življenje skupnosti.

Rosita Klinec Villarreal, voditeljica odseka, je pozdravila navzoče in razložila svoje veselje ob 10. obletnici doseženega uspeha. »Vsak človek ima svoj časovni generator: v zgodovinske dogodke nas vrača spomin, v prihodnost nas vodijo

sanje.« Na kratko je orisala prehojeno pot in načrte za prihodnost. Zahvalila se je vsem, ki so pomagali omogočiti sanje. Skupina danes družijo 27 deklet in žena pri iskanju lepote z izdelavo in z različnimi tehnikami pri oblikovanju raznih predmetov, s katerimi tudi krasijo svoje domove. Ob začetku je odseku pomagal profesor in znani mendoški umetnik Carlos Ercoli in pozneje njegova učenka Liliana Lorenzo.

Značilnost odseka je odprtost: vrata so odprta vsem, ki želijo sodelovati s svojo voljo, sposobnostmi in talenti. Odsek je pričel s slikarstvom in risanjem. Danes izdelujejo akvarele in oljate slike, barvajo stenske krožnike in ure, pladnje, steklene izdelke, steklenice, vezenine, keramiko, škatlice, blazine in prtičke. Mnoge učenke se posvečajo slovenskim narodnim ornamentom. Pripravile so retrospektiven pregled desetletnega ustvarjanja. V predverju in na mnogih mizah so razobesile svoje barvite izdelke. Vse je razveselila razstava prvih slovenskih klekljanih čipk.

Klekljanje poučuje katalonsko dekle, ki spretno vodi učenke v svet klekljanja (encaje de bolillos). Navdušenja je dovolj in s sposobnostjo učiteljice bodo gotovo dosegle izdelavo še lepih mendoških čipk. Čestitamo in želimo, da bi se še mlajša dekleta navdušila za klekljanje. Danes primanjkuje časa: šola, univerza, učenje, televizija, socialno

profesorji in učenkami.

Po popoldanskem ogledu razstave so bili posebno tisti, ki niso bili na dopoldanski otvoritvi, povabljeni v dvorano. Po zahvalnih besedah je pričel program s folklornimi plesi, petjem sodobne glasbe s spremljavo elektronske kitare in raznimi tolkali ter z katalonskimi narodnimi plesi. Navzoči so uživali in s ploskanjem odobrili nastope. Spoznali in pogovorili smo se s profesorji, s klekljarico Miriam González in občudovali njeno navdušenje pri sodelovanju s slovensko skupnostjo.

Večer je minil z velikim veseljem vseh učenk, sorodnikov in prijateljev. Čestitamo in Likovnemu odseku želimo še mnogo uspeha in radosti!

Božidar Bajuk

75 let Svoboda

Petindvajset let

Miloš Stare

Objavljamo članek, ki ga je za jubilejno številko ob 25. obletnici Svobodne Slovenije napisal ustanovitelj lista.

Zakaj je Svobodna Slovenija začela izhajati pred petindvajsetimi leti? Kaj je bil njen namen tedaj in kaj hoče danes?

Odgovor o vzrokih nastanka Svobodne Slovenije bo manj razumljiv tistim, ki niso doživljali časov njenega rojstva. Teže jih bo

prepričati, da je Svobodna Slovenija v domovini nastala kot zgodovinska nujnost tistega časa, izraz nezlojmljive volje naroda do življenja in odpora proti nasilju.

Četudi smo pred vojno brali nacistično propagando, poznali Hitlerjev Mein Kampf in napovedi o novem evropskem redu, v katerem bi gospodovala nemška rasa, nismo mogli povsem verjeti v izvedbo peklenskega načrta, da naj slovenski narod kot narod izgine. Na tem delčku Evrope, ki ga je Bog obdal s toliko lepotami, naj zamre slovenska beseda, slovenski človek pa naj bo izgnan ali uničen. Poznali smo tudi fašistični pohlep po slovenski zemlji. Pa smo sami sebe prepričevali, da morda ne bo tako hudo.

Že v prvih dveh tednih okupacije pa so nas dogodki z vso krutostjo prepričali, da se izvaja načrt iztrebljenja slovenskega naroda z železno doslednostjo. Polnjenje ječ, obešanje in iztrebljenje, preseljevanje celih vasi in okrajev, plenjenje slovenske lastnine, vse to je bilo v sklopu načrta za uničenje našega naroda. Kdor je tedaj stvarno motril dogodke, je moral priti do spoznanja: če zmaga nacistična Nemčija v drugi svetovni vojni, na slovenski zemlji ne bo več Slovencev in slovenski narod ne bo obstajal nikdar več.

Temu bridkemu spoznanju se je pridružila, po 22. juniju 1941, nova nesreča. Komunistična partija, ki je bila do tega dne zaveznica nacistov in je mirno gledala njihovo uničevalno početje, je po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo šla v borbo. Toda ne za obrambo slovenskega naroda, šla je na pomoč mednarodnemu komunizmu. Še več! Stopila je v neizprosno borbo proti vsem tistim Slovincem, ki se niso hoteli podvreči njihovemu vodstvu, ko so spoznali, da jih hoče žrtvovati za tuje interese. Da bi komunistična manjšina ustrahovala večino, so začele padati žrtve pod komunističnimi krogli.

Tako so nas napadli na treh frontah. Trije propagandni stroji: nacistični, fašistični in komunistični so bruhalo dan za dnem laži in potvorbe. Svobodnega tiska ni bilo, ker je vso javno tiskano besedo usmerjal okupator. Radijski aparati so bili zaplenjeni ali zapečateni. Za poslušanje ali razširjanje vesti radijskih postaj zahodnih zaveznikov so bile zagrožene smrtne kazni.

Svoboda slovenskega naroda je postala daljni sen, podoben prividu umirajočega popotnika v puščavi. Neposredna stvarnost je bila smrtna obsodba naroda, ki se je izvrševala. Grob je bil izkopan. Osamljenost, v kateri smo živeli, je bila spricho dogodkov boleča in dušeča. Zapadni zavezniki, v katere smo stavili upe, so bili šele v pripravah. Doživljali so poraze na frontah. Moč Nemčije je rasla iz dneva v dan.

Zavedali smo se, da Slovenci vere vase in upanja na rešitev ne smemo izgubiti. Osnovna nujnost pa je bila storiti vse, da narod ostane živ in da ne izkrvavi na treh frontah.

Kako povedati, kako prepričevati in dajati poguma?

Ilegalni list je bila edina pot. Samo tak list more svobodno povedati resnico. Zato je izšla, pred 25. leti 22. novembra 1941, prva številka Svobodne Slovenije. V uvodnih besedah smo jo predstavili s pozivom vsem Slovincem k enotnosti in medsebojni duhovni povezanosti. Nato pa je sledil klic:

»Naša velika naloga je, da se pripravljamo za čas, ki bo prišel. Ta čas nas ne sme najti nepripravljenih ali utrujenih. Takrat bomo v strnjjenih vrstah, kot slovenska narodna vojska, stopili na branik slovenske zemlje ...«

S temi besedami smo hoteli ohraniti vero v življenje naroda.

Nismo gojili nobenega sovraštva do nastajajočega partizanstva; le svarili smo. To pričajo tele besede v uvodniku prve številke: »Delo posameznikov, ki ima svojo osnovo v neslovenskih partizanskih načelih komunistične internacionale, je zvalo nekaj slovenskih idealnih ljudi, toda njihovo početje je prineslo doslej samo škodo in uničevanje ...«

Prva številka Svobodne Slovenije je bila med Slovenci sprejeta z nepričakovanim razumevanjem in zadoščenjem. Saj je v moreče vzdusje udarila beseda, ki je oznanjala, da naj kljub vsemu verujemo v vstajenje in življenje slovenskega naroda.

Več kot tri leta je izhajala Svobodna Slovenija kot ilegalni list. Okupatorji in komunisti so ji stregli po življenju; preživljala je težke čase, toda klonila ni in ni je bilo sile, ki bi uničila to znanilko resnice ter budilko vere in upanja v življenje slovenskega naroda.

V stotine in stotine gre število sodelavcev, razširjevalcev, ki so jo ohranjali pri življenju in bili pripravljeni največje žrtve. Mnogi so jih tudi doprinesli. Pomrli so v taboriščih ali padli pod kroglo komunistov. Ob spominu na vse mrtve sodelavce smo ob srebrnem jubileju lista dolžni spoštljivo skloniti glave.

Nova doba se je začela, ko smo prišli v izseljenstvo. Mnogi narodi, ki so bili podjarmljeni med drugo svetovno vojno, so ob koncu doživeli največjo srečo: postali so svobodni. Nam, Slovincem, so svobodo ugrabili komunisti. Pa ne samo to. Namesto resnice je zmogla laž, namesto pravice se je razlilo na Slovence moraje žgočih krivic. Znova in v tujem, neznanem okolju v Buenos Airesu je začela izhajati Svobodna Slovenija. Uvodnik prve številke januarja 1948 jo je že v naslovu predstavil: Zvestoba svobodi, resnici in pravici. V tej zvestobi je Svobodna Slovenija vztrajala do danes. Pri tem pa ni opustila nobene priložnosti, da je bila v oporo vsem, ki ohranjajo slovenstvo med izseljenci.

Ob srebrnem jubileju Svobodne Slovenije moremo z zadoščenjem ugotoviti, da nam priznanja in sporočila sodelavcev in bralcev, predvsem pa razvoj dogodkov samih, dokazujejo, da je bila njena osnovna smer od prvih začetkov pa do danes pravilna. Tudi danes ni nobenih okolnosti, ki bi narekivale drugo pot, kot jo hodimo. Res ni v Sloveniji več nacističnih in fašističnih okupatorjev. Je pa komunistična diktatura. V Sloveniji z nasiljem vladajo komunisti, ki so danes edini krivci, da slovenski narod nima svobode. Komunisti so tudi edini in glavni krivci, da Slovenija ni dosegla v razvoju tiste višine, ki bi jo v svobodi gotovo dosegla zaradi sposobnosti in delavnosti Slovencev. Slovenija je po krivdi komunistov v takem stanju, da doživlja novo množično izseljevanje.

Zato bo Svobodna Slovenija nadaljevala z delom vse dotlej, da bo v Sloveniji odstranjena komunistična tiranija, ki je največja in edina ovira, da Slovenci nimajo svobode in da jim je zaprta pot do blagostanja v lastni domovini.

V osnovah ne poznamo kompromisov. Zato ne soglašamo s tistimi, ki vidijo zboljšanje že v tem, da komunisti ponižujejo Slovence v vlogi ubogega Lazarja, ki naj ponižno sprejema drobtinice nekakih svobodčin s komunistične mize. Še te drobtinice padajo predvsem za varanje lahkovernežev v svobodnem svetu, da bi z njihovo pomočjo komunisti vzdrževali svojo diktaturo, ki je Slovincem prinesla že toliko gorja in sramote.

Hočemo popolno narodno, politično in osebno svobodo v naši domovini. Dokler ta cilj ne bo dosežen, bo Svobodna Slovenija vztrajala v borbi kljub očitkom »reakcionarnosti«. Ne bo klonila, kakor ni pred nikomer v vseh 25 letih.

Svobodna Slovenija sk

Bilo je tedaj, ko je iz zahoda vdrl na slovensko zemljo fašist in se ugnezdil v slovenski prestolnici. To je moje, je zatrjeval. Iz severa so vdrl nacisti in položili svojo grabežljivo roko na slovensko zemljo: to je naše, so ponavljali v svoji nadutosti.

Nacistom in fašistom se je pridružila kominterna in računala: sedaj je čas, da se usidra komunizem na slovenski zemlji. Vse tri ideologije so bile v enem edine: pripravljeni so bili žrtvovati slovenski narod za dosego svojih ciljev.

Kot bi se odprl pekel: smrt, uničevanje, preseljevanje, taborišča, rop, požig, umor. Nismo klonili. Sprejeli smo neenako borbo, četudi je bil položaj brezupen. Zapuščeni od vsega sveta smo v idealizmu odpovedi in pripravljeni na vse žrtve dvignili naš prapor: Svobodna Slovenija.

Nacizem in fašizem sta se zrušila, komunizem pa je zaplesal ples zmagovalja. Bil je ples na grobovih. Iz grobov pa je prihajal klic: Slovenija bo svobodna!

Begunska taborišča, poniževanje, trpljenje, bridkost. Vztrajali smo: slovenske šole, slovenska prosveta, slovenska pesem, slovenska kultura. Pravo slovenstvo je živelo v taboriščih.

Izseljenstvo, tujina. Kaj je to vedo le tisti, ki so doživeli trenutek, ko so stopili na tujo zemljo. Ni nas strlo. Nasprotno: utrdilo nas je in postali smo močnejši. Z idealizmom, žrtvijo in vztrajnostjo smo gradili svoj dom na tujem. In svoje domove. Nastale so šole, izhajale revije, zadonela je pesem iz grl pevskim zborov, odri so se napolnili s slovensko besedo. Povezali smo se z izseljenci in zamejci in tudi z rojaki v domovini. Nastala je Slovenija v svetu.

Čas je tekel. Temelji diktature so začeli pokati. 26. decembra 1990 smo se Slovenci odločili, da hočemo biti sami svoji. Svobodni narod v Svobodni državi. Dosegli smo jo 26. junija 1991. Od tedaj je naša usoda samo v naših rokah.

Od najtežjih časov okupacije in revolucije, do današnjih dni, je Slovence spremljal list Svobodna Slovenija. Pred 75. leti, 22. novembra, je izšla prva skromna številka tedaj podtalnega lista. Trde so bile preizkušnje, ki jih je list preživljal v petinsedemdesetih letih. Dvigal je pogum, dajal smernice in služil resnici. Samo resnici, ki je najbolj varna pot k svobodi.

To jubilejno številko poklanjamo v spomin in zahvalo vsem, ki se v teh letih niso ustrašili žrtve in so nam stali ob strani s svojim idealizmom, prežeti ljubezni do slovenstva. Vsem njim se imamo zahvaliti, da je list obstal in vztrajal na poti k cilju, ki ga vsebuje že v naslovu: SVOBODNA SLOVENIJA.

Spomin in zahval

Pavlina Ulrich Dobovšek

Bilo je koncem leta 1941, ko sem imela v rokah prve številke »Svobodne Slovenije«. V tistem času smo v naši domovini doživljali tako težke razmere, da jih razume samo tisti, ki jih je sam doživljal! Naše kraje so zasedli tujci, v nas pa se je porajal odpor do njih.

Na žalost je kar precej mladine prišlo pod vpliv lažnih krilatice socialistične, komunistične utopije. Svobodna Slovenija je bila glas krščanskih demokratov. V člankih je opozarjala na dejanske cilje O.F. Tiskala in izhajala je tajno, vedno na drugem kraju. Izhajala je do leta 1944.

SVOBODA

8. sv. 25. GLASILO

PARTIZAN

Da ne bi partizani proti slovenskemu narodu, podobno pa je tudi dojeti razuma, če ne bi imelo v ...
Habitatno podpiral ...
skega naroda je bilo dosti ...
irano, da si jih to nalok ...
kov, ogledno smo nekaj i ...
ov. Partizani so napadali ...
Okupator ni imal teh part ...
ce. Partizani so delali k ...
smenju orpa in kladiva. ...
ce. Partizani so delali k ...
organizacije komunist ...
prorodni in dobivali pot ...
izvevanju nalog kominter ...
Da bi okupator prek ...
1942 priredil smu: slovit ...
proti partizancu. Avtor t ...
general Orizani. To "ofenz ...
zada oborožene s najmoder ...
padali so od njihovih stro ...
otroci, in sagorili so ali ...
so se partizani proti tej ...
venke km to in njihove dr ...
lovnih igre med slovensk ...
aktva, partizani pa so ugo ...
pri ustavevanju slovenskega ...
P. sodelovanje okup ...
nejših oblikah in se je po ...
ševanju Slovincem iz inter ...
vrali njihovi otroci, zas ...
tarnih ustanov, namenj ...
mana. Če hočeš, da pride kd ...
preporočilo, ki bo čim glo ...
ocena med okupatorji, ki b ...
bo temu pripomogel sam gos ...
dčivali proti partizancu, kar ...
jev in partizancu. Še bišb ...
Dolenjcem. V noči od 12. ...
delegacije in partizansk ...
nik štapa divizije "Ironzo ...
diviziji iz novega mesta k ...
linjejev kapetan Jozef Mo ...
trije partizanski kolovodj ...
na glavi. Italijanska deleg ...
italijanskega naroda. Part ...
pe v pokrajini ki šteje l ...
lačnih partizanov, ki jih v ...
nietje in okupatorjeva p ...
prebivalstva javno prijav ...
dijo "ribelov" lepo pogot ...
je tudi navidezna borba me ...
premirje, zakaj je bilo

Ena izmed redkih 1943. Bila je »gla:

Ex libris, obja Slovenije, del tednik je presta dovite

dne Slovenije

skozi čas

V LETU 75. OBLETNICE

Vezi spomina

IZANI IN ITALIANI

izani borili proti okupatorju le navidezno, dejanske pa so bile silovite, ki so sledile silovitemu potrošnem Slovenom. Hlebič de jeto, da partizansko nikdar ne bi prišlo do tistega, da partizane v pomoči in podporo okupatorja, ki so vselej pomembni in okupatorja pri učitvanju sloven, ki so vselej pomembni in okupatorja pri učitvanju sloven, ki so vselej pomembni in okupatorja pri učitvanju sloven...

Marko Kremžar

Našo skupnost v Argentini povezuje več vezi, med katerima sta narodnost in vera gotovo na prvem mestu. Smo Slovenci, rojeni v različnih dobah in celinah ter kristjani, verniki slovenskega katoliškega občestva, naseljeni po raznih krajih in farah. Narodna in verska istovetnost nas povezuje v kulturno, duhovno enoto. Vendar je vprašanje, če bi se ta vez mogla ohranjati skozi prostor in čas, če je ne bi krepila vez skupne usode, ki smo jo nekoč zavestno sprejeli kot poslanstvo, ki črpa življenjsko silo iz spomina.

Res je, da z leti spomin lahko zbledi, podrobnosti dogodkov in izrazi obrazov postajajo polagoma manj jasni, kar pa ostaja in se s časom lahko krepi je zgodovinski spomin. Ta daje skupnim in tudi osebnim doživetjem, tako veselim, kakor grenkim, trpljenju in preizkušnjam obliko in silo spomenika. Narodi krepijo svojo istobtnost s spominom na pomembne dogodke skupne preteklosti. Zavedajo se, da so, kar so, ker so jih v kritičnih trenutkih izoblikovale skupne odločitve in skupni napori prednikov. Tudi za nas je prav, da z oživljanjem zgodovinskega spomina krepimo svoje občestvene vezi. Bežen pogled na prehojeno pot naše skupnosti v naslednjih vrsticah, je lahko okvir, za ožvitev družinskih in osebnih spominov, ki so del skupne preteklosti.

Na začetku skupnih spominov je begunstvo, odhod iz domovine, prehod čez Ljubelj, vetrinjsko polje posejano s tisoči slovenskih družin in s četami domobrincev, s slovensko narodno vojsko, pod milim nebom, sredi negotovosti. Zahrbno vračanje slovenskih domobrincev v smrt, množični zločin, katerega skrite posledice bodo trajale stoletje in ki neizbrisno zaznamuje preživele v domovini in v tujini pa tudi tiste rojake, ki so to grozoto zakrivali. Skupno žalovanje, molitev beguncev v vetrinjski cervki, ko so zvedeli za usodo vrnjenih domobrincev, svojih mož, očetov, zaročencev, bratov. Molitev za duše dragih in za spreobrnjenje njihovih krvnikov. Selitev v begunska taborišča v Avstriji in Italiji, lesene barake, pomanjkanje, šola življenja v nastajajoči skupnosti, kjer so se poglabljale vrednote, se je utrjevala vera, so se usklajali pogledi, ustvarjale prijateljske vezi. Leta negotovosti, a tudi čas poglobitve, velikih duhovnih vaj pred izgonom v svet.

Odhod iz taborišč v nov, drugačen svet, je pričetek novega obdobja. Preseljevanje ljudstev po koncu vojne, kot ga ni videl svet zadnjih tisoč let. Evropa izganja iz svoje srede stotisoče, ki sta jim vojna in revolucija vzele dom. Ladje Združenih narodov prevažajo iz Genove, Bremna, Hamburga množice beguncev raznih narodnosti proč od njihovih domov, na zahod, v dežele ameriške celine in otočja Oceanije. Del tega nepopisnega preseljevanja, tragične epopeje brez junakov, so tudi skupnosti slovenskih beguncev. Za nekaj tednov so del milijonske množice, ki jo proti njihovi volji vozijo čez morje v neznano, a vendar ostajajo skupnost, odhajajo v svet kot Slovenci z zavestjo odgovornosti in poslanstva. Tiha, neizrečena misel, upanje skrito v tisočih razbolelih src, »nekoč, nekoč, se vrnemo, - domov.«

Na obzorju argentinska obala. Emigrantski hotel buenosaireškega pristanišča. Pričetek, vsak zase, vsaka družina pred svojim izzivom, svojim upanjem,

svojimi bojznimi, s svojo samozavestjo. Iskanje dela in stanovanj. Mesto, predmestja, pampa, polja, Srebrna reka, Aconcagua, Tronador, vlaki, kolektivi, podzemski, tovarne, javna dela na Ezeizi, poskusi vzajemne pomoči. Društvo Slovencev, slovenske sv. maše, dušno pastirstvo, sobotne šole, naš danes jubilejni tednik Svobodna Slovenija, Slovenski narodni odbor, poslanstvo politične emigracije, prireditve, zbori, igalske družine, junijske domobranske proslave, Zveza žena in mater, mladinske organizacije, slovenski dnevi, težka pot do lastnega doma, skupni napori, gradnja slovenskih domov, Zedinjena Slovenija, Slovenska kulturna akcija, Slovenska hiša, šolski tečaji, srednješolski tečaj, revije, predavanja, knjige, podjetja, nove družine, novi rodovi, vizija slovenske države, skupna zavest, skupno upanje; da se v domovino vrne svoboda in z njo resnica: Prepričanje: »nekoč bo.«

Prvi znaki propadanja sovjetskega imperija, brezrhodnost jugoslovanskega komunizma, na obzoru obrisi slovenske državne samostojnosti, v domovini nastaja demokratska opozicija, v tujini vztraja politična emigracija, sanje postajajo resničnost. V Sloveniji po vojni prva demokratična vlada, parlament, plebiscit, osamosvojitve, slovenska država, vojna za Slovenijo, zmaga. Zdamska Slovenija iz vseh kontinentov združuje sile za doseg mednarodnih priznanj slovenske države.

Slovenski narodni odbor v emigraciji zaključil svoje delovanje s sklepno izjavo. Resnica o množičnih povojnih pobojih, ki jih je komunistična partija skušala zakriti, postane znana tudi rojakom v domovini. Spominske slovesnosti v Rogu, na Teharjah, odkritje grozot Hude jame in nad 600 prikritih morišč. Zločin je znan, a ne obžalovan, ne sojen. Nad žrtvami komunističnih likvidacij ostaja senca klevete. Demokracija je šibka, republika je na papirju. Po četrtoletja državne samostojnosti ohranjajo stare, nedemokratske sile v svojih rokah vse veje oblasti, šolstvo, večino gospodarstva in medijev. Diaspora, skupaj z mnogimi rojaki v domovini in zamejstvu ohranja poslanstvo spomina in pričevanja, ker v domovini nova demokracija še nima dovolj moči, da bi odpravila stare krivice in strukture laži.

Novi časi, nespremenjene dolžnosti. Zakaj nam je Bog ohranil življenje, čemu obvaroval naš rod, da ni končal ob koncu vojne in revolucije v množičnih grobiščih? To ve le On. A smemo misliti, da tudi zato, da ohranjamo spomin na nje, ki jim je zlo stoletja, zaradi zvestobe Bogu in narodu vzelo življenje in dobro ime. Da pričamo resnico. Zato gojimo in bomo gojili med nami iz roda v rod vezi spomina, ki nam s silo resnice krepijo zavest, utrjujejo istovetnost in dajejo našem življenju in delu globlji, pravi smisel.

Cena mirnega prehoda iz totalitarne režima v samostojno slovensko državo je čas, ki se nam zdi dolg, a ki teče brez prestanka in se počasi izteka. Zaupati moramo, da bo ta cena prej ali slej izplačana. Luč bo pregnala temo, duh bo razblinil meglo, resnica, ki jo ohranja spomin bo odpravila ostanke zla, ki se hrani z lažjo. Takrat se bodo vrnili tudi med danes brezbrizne rojake, kjerkoli so, upanje in zaupanje, veselje in samozavest, takrat bodo slovenski mučenci, žrtve komunistične revolucije in naši priprošnjiki, dosegli čast oltarja. Nekoč bo.

Na poti k stoletnici

Gregor Batagelj, Slovenija

Visoka obletnica našega tednika spominja, da čas teče in nič ne reče. Da smo včasih bili mladi in lepi, zdaj pa smo samo še - lepi ...

Spominja, da je Svobodna Slovenija dolga desetletja del Slovencev po svetu, predvsem slovenske skupnosti v Argentini, del družin, ki sestavljajo to skupnost.

Svobodna Slovenija je tudi del naše družine. Že v danes davnih časih, kot otrok, sem vedel, da ima očka ob četrtkih sejo v Slovenski hiši, da bodo uredniki skupaj večerjali in da se bo pozno vrnil domov. Ko smo živeli v Flores Sud, na (cesti) *Junti*, je to šlo; ko pa smo se preselili na *Villanuevo*, je bila stvar težavnejša. V družbi Joška Krošlja, dr. Tineta Debeljaka in Pavla Fajdige je čakal na vlak, ki bi ga pripeljal domov. V tistem poznem čakanju je mimo postaje odbrzel prazen vlak, kar je močno razdražilo g. Joška, zato so njegovi sotrpini take vlake krstili 'Krošljev vlak'.

Konec tedna je bil vedno obarvan z močno glasbeno zavoso tipkanja po pisalnem stroju. Novice, šport, umrlji v Sloveniji so bila redna zaglavja, ki so dobivala vsebino v naši hiši. V času, ko ni bilo računalnikov ne drugih pripomočkov in programov, je naš očka sestavljal skupno kazalo Koledarjev in Zbornikov Svobodne Slovenije od 1948 do 1970 - po tematikah člankov in po abecednem seznamu njih avtorjev. V družinskem arhivu ga imamo na sliki za pisalnim strojem, ob njem, v kotu na klopi, pa škatla piškotov znamke 'Vocación' (!) z izrezki in drugimi materiali, ki jih je uporabljal pri pisanju.

Moje sodelovanje se je pričelo v študentskih letih. Začelo se je s pisanjem poročil o raznih prireditvah, pakiranjem ter dostavo na pošto, pa korigiranje kračnijah odtisov, kasneje z lomljenjem - postavljanjem strani.

Do trenutka, ko se je s smrtjo dveh urednikov sesul uredniški odbor in je bilo treba vzpostaviti krizno operativno delovanje, prilagojeno novim razmeram. Prevzeti naloge, ki so jih pokojni opravljali mimogrede (vsaj tako se mi je zdelo), ni bilo ravno enostavno.

Življenje teče naprej: poroka, lastna družina - tednik je tudi del nove družine. V spominu imam sliko iz časa, ko je bil takratni glavni urednik Tine Debeljak ml. v bolnici in je bilo treba zbrati material in ga pripraviti za v tiskarno: z Miriam sva imela otroka na kolenih in tolkla po tipkah, de je bil v ponedeljek ves material v tiskarni.

In tudi danes iz daljave spremljamo življenje v Argentini in se veselimo vsake nove številke. Ne sestavljajo je več svinčene vrstice, ki so prihajale izpod prstov stavca -linotipista, ampak izpod rok samih avtorjev, ki jih v obliki datotek po nevidnih elektronskih poteh pošiljajo v urednikov računalnik.

Spomini na dolga desetletja so polni tudi drugih ljudi, ki so povezani z našim tednikom. V prvi vrsti na osebe v tiskarni: na g. Vilka in go. Lojzko, na Janeza in Kati in na njune otroke. Potem na številne poverjenike, ki so in še vedno skrbijo za hitro dostavo tiska. Marsikdaj morajo požreti kako pikro, ker neučakani bralci ne dobijo branja ob običajni uri.

In še mnogo drugih spominov pride na dan - Bog ne daj, da bi pozabil, hvala za vse! A Svobodna Slovenija je - kot je zgoraj zapisano - del skupnosti, piscev, naročnikov, bralcev, raznašalcev ... Vsaka družina ima svoje zgodbe, svoje spomine na ta dolga desetletja.

In tako kot si ne predstavljam slovenskega naroda brez slovenske skupnosti v Argentini, tako si ne morem ustvariti slike slovenske skupnosti v Argentini brez tednika Svobodna Slovenija.

Na mnoga leta!

Iklič številke Svobodne Slovenije iz leta 1948
»glasilo vseh zaslužnih Slovencev«.

Objavljen ob 30. obletnici Svobodnega dela umetnika Ivana Bukovca. Naš restal težke, a tudi lepe, zlasti pa plovite čase v službi slovenstva.

Vala

1948 se je ponovno pojavila tukaj v od vodstvom ustanovitelja g. Miloša

mladih letih si nisem nikdar predj bom lahko brala še v letu 2016, v tako daleč od moje rodne domovine. »Svobodna Slovenija« je moral preživnevečnosti, včasih se je soočil z velini ... a list je obstal!

lepi obletnici moje iskrene čestitke vsem nekdanjim in sedanjim sode-roja zahvala. živi!

SKA

Družinska politika in prihodnost družine v Sloveniji

Družbeni odsek Slovenske kulturne akcije je v Slovenski hiši v dvorani dr. Tineta Debeljaka, v soboto, 8. oktobra ob 20. uri, predstavil političarko in javno delavko Alenko Jeraj. Po kratki predstavitvi je povabljenka pričela s svojim predavanjem na zelo sodobno temo »Družinska politika in prihodnost družine v Sloveniji«.

Alenka Jeraj se je rodila v Ljubljani. Najprej se je zaposlila na gimnaziji v Šentvidu, nato pa dobrih sedem let na Občini Ig, kjer je skrbela za družbene dejavnosti. Njeno delovanje je znatno na najrazličnejših področjih: obuditev umetniških in kulturnih ustanov, mentorstvo in režija pri

gledaliških skupinah, izdaja pesniških zbirk, itd. Izdala je tudi dve samostojni pesniški zbirki. V SDS deluje od leta 1996. Leta 2004 je bila izvoljena za podpredsednico SDS in poslanko v Državnem zboru. Bila je tudi predsednica Odbora za zdravje, družino, socialne zadeve in invalide. Od leta 2014 je generalna sekretarka SDS.

Alenka Jeraj je pričela svoja izvajanja s trditvijo, da Slovenci postavljajo družino kot vrednoto na prvo mesto. Vendar pa so v zadnjih letih slovenski državljani pričali željam vladajočih levičarskih krogov, da se nekateri temeljne zakonitosti spremenijo. Pri teh zahtevah se zgledejujejo po nekaterih »naprednih« državah, ki so že uvedle drastične spremembe na področju družinske politike in odnosom med istospolnimi osebami, kar se marsikje že kaže kot problem. Ustava RS v 53. členu

govori o zakonski zvezi. Podrobneje pa to ureja Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki pravi: »Družina je življenjska skupnost staršev in otrok, ki zaradi koristi otrok uživa posebno varstvo ter, da je zakonska zveza z zakonom urejena življenjska skupnost moža in žene. Pomen zakonske zveze je v zasnovanju družine.« Družinski zakonik je bil dokončno pripravljen v mandatu vlade Boruta Pahorja v obdobju (2009-2013), Državna sekretarka, ki je še danes, je pa bila Anja Kopač Mrak. V pripravljen osnutek so vnesli ideološke vsebine glede istospolnih zvez - zakonska zveza bi bila zveza dveh oseb (različnega ali istega spola). Osnovni predlog je tudi omogočal posvojitve otrok s strani dveh istospolnih oseb.

Predavateljica je omenila, da je ob tem nastala močna civilna iniciativa Koalicija za otroke, ki jo vodi Aleš Primc, pa tudi desno sredinske stranke, stranke slovenske pomladi, ki so predlogu odločno nasprotovali. Po raznih zapletih je Ustavno sodišče RS dopustilo referendum. Ta se je vršil 25. marca 2012 in Družinski zakonik je bil na referendumu zavrnjen, ker je 55% volivcev glasovalo PROTI. Danes Anja Kopač Mrak in drugi še vedno želijo spremeniti zakonodajo, da bi razvrednotili družino in da bi država neupravičeno posegla v družino. Predavateljica se je tudi dotaknila teme posvojitve otrok. Razložila je, da je problem delež Slovencev med prebivalstvom Slovenije. Ta je v letu 1953 znašal 96,52%, v letu 2002 je znašal 83,06. Zadnja leta pa se podatkov o narodnosti ne zbira več.

Alenka Jeraj je tudi omenila problem izseljevanja mladih in intelektualcev iz Slovenije ter po drugi strani priselitev ljudi v Slovenijo največ iz Bosne in Hercegovine.

Ob vsem tem se predavateljica upravičeno sprašuje, kakšna bo prihodnost družine v Sloveniji.

Večera se je udeležilo lepo število slušateljev, ki so sledili izvajanju z zanimanjem, kar so tudi pričala mnoga vprašanja in pripombe.

Zadnje steno dvorane so krasile nove stvaritve slikarke Helene Klemenc.

K.C.

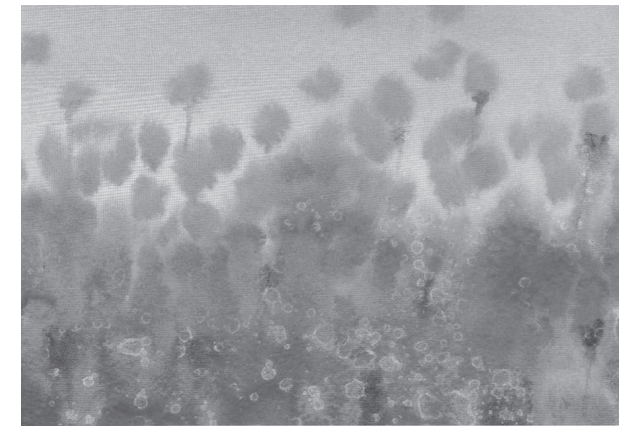

PESNICA ANA LIČEN

V slovenščini, v Sloveniji

Gospa Ana Ličen, grafologinja, svetovljanka, soustanoviteljica radijske oddaje v Buenos Airesu, pri kateri še vedno sodeluje, je tudi pesnica. Že večkrat so bile njene pesnitve objavljene v Argentini, v raznih zbirkah. Deležna je bila tudi raznih priznanj in nagrad.

S svojimi pesmi je bila že navzoča v Sloveniji. Brala jih je - seveda v prevodu, na Radiu Slovenija v ciklusu »Literarni nočno« (žal zgloda, da ni več na voljo na spletni strani) - dramska Igralka Vesna Jevnikar. Takrat je šlo za sedem pesmi, v prevodih Alenke Saksid in Andreja Rota.

Amores, alborotos y cavilaciones
Ljubezni, vrvež in premissljanja

Ana Victoria Ličen

Sedaj je bila tudi izdana lepa zbirka, pod naslovom »Amores, alborotos y cavilaciones« - »Ljubezni, vrvež in premissljanja«.

Knjigo sta financirala Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Ministrstvo za kulturo. Izdala jo je v zelo lepi obliki, tiskano na težkem fotoglos papirju in okrašeno s slikami, Slovenska izseljenška matica. Prevedel in uredil jo je Andrej Rot. Razdeljena je na poglavja. Dvojezična izdaja je lahka za brati in primerjati saj, ko odpreš knjigo, je na eni strani izviren kastiljski tekst, poleg pa preveden. Na koncu je tudi nekaj kratke proze.

Izdajo v Sloveniji, in v slovenščini je, brez dvoma, Ana zaslužila, in končno se je tako lepo uresničilo.

Hvala Ana, čestitamo!

Rok Fink

PREVOD V MEHIKI

Šarotarjeva »Panorama«

V Mehiki so v kastiljskimi predstavili Šarotarjevo »Panorama«. Prevod je delo Florencie Ferre, ki je med nami že dobro poznana. Tu, v Argentini, Florencia prevaja za domače in tuje založbe po vsem svetu. Poleg Šarotarja je prevedla že Aleša Stegerja, Janija Virka, Mojco Kumerdej, Alojza Ihana, Daneta Zajca in druge.

Florencia Ferre

Prav glede Daneta Zajca omenimo, da je bila 24. novembra tu, v Espacio Enjambre, predstavitev zbirke »Ceniza negra« (Črn pepel). Knjigo je v New Yorku

objavila založba Pen Press, ki jo vodi argentinska pesnica Mercedes Roffé.

Kogar delo Florencia posebej zanima, lahko obišče njen blog (traduccionesdelenguaslovenablog.blogspot.com), kjer je marsikaj tudi slovenskega.

Za prihodnje leto je dobila rezidenčno štipendijo za prevajalke in prevajalce v Novem mestu, kamor je seveda namenjena.

Čestitke torej!

Rok Fink

Koga motijo križi

Na vrhovih avstrijskih gora je bilo v zadnjem času poškodovanih več križev, poroča spletni portal Domovina.je. Nazadnje je bil poškodovan križ na gori Schafreuter. Na njem so vidni udarci sekire. Policija še ni uspela najti storilca, meni pa, da gre za isto osebo, ki je svojo vojno proti križem začela na gori Dudl-Alm na Bavarskem v začetku avgusta. Od takrat so bili ti versko-kulturni simboli napadeni še na gorah Laerchkogel in Prinzkopf.

Avstrijci sicer zelo cenijo in spoštujejo svojo krščansko kulturno identiteto. 76-im odstotkom Avstrijcev se zdi pomembno, da krščanske vrednote prenašajo na naslednje rodove in da bi se o njih morali učiti v šoli. Prav tako vztrajajo pri križih in drugih verskih simbolih v javnih šolah.

Kar 69 odstotkov jih je proti, da bi križe umaknili iz šolskih učilnic. Inštitut IMAS, ki je opravil raziskavo, je ugotovil, da tudi ljudje, ki niso predani katoličani menijo, da je Avstrija katoliška država in da mora taka tudi ostati.

Portal Domovina dodaja, da tako za Avstrije, Italijane kot Hrvate križi in druga krščanska znamenja niso zgolj verski simbol, ampak del narodove kulturne identitete, njihovo prisotnost podpirajo tudi neumni državljani.

To se je na primer pokazalo v Italiji, ko je mama dveh učencev na Evropsko sodišče za človekove pravice vložila tožbo, češ da križi v italijanskih šolah kršijo pravice nekatoliških otrok. Takrat se je na stran križev v šolah postavila celotna italijanska politika in 80% prebivalstva v anketah. Po pritožbi Italije je sodišče na koncu odločilo, da država s tem ne krši človekovih pravic.

NOVICE IZ SLOVENIJE

LETO JANEZA EVANGELISTA KREKA

Na obletnico rojstva (27. novembra) duhovnika, pisatelja in politika Janeza Evangelista Kreka se je začelo Krekovo leto (1917-2017). Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek namreč ob stoletnici smrti tega znamenitega Slovenca pripravlja sklop dogodkov, ki bodo spomnili na njegovo delo.

SLOVENIJA SPET V IRANU

Slovenija je po treh letih znova odprla veleposlaništvo v Iranu. Novo predstavništvo v slovenski diplomatski mreži je odprl predsednik republike Borut Pahor, ki je sklenil dvodnevni uradni obisk v islamski republiki. Po njegovih besedah bo odprtje veleposlaništva omogočilo še tesnejše sodelovanje med državama. Pahor se je sešel tudi s predsednikom iranskega parlamenta Alijem Laridžanijem ter kot eden redkih tujih voditeljev navoril iranske poslance.

SVETO PISMO V SLUŠNI OBLIKI

Pri Svetopisemski družbi Slovenije so v sodelovanju s Hosanna, Faith comes by Hearing poskrbeli, da bo odslej besedilo iz Nove zaveze Svetega pisma mogoče tudi prisluhniti.

Avdio oblika oziroma posnetki so brezplačno na voljo na spletu (www.svetopismo.si/prisluhni).

K projektu, ki so ga poimenovali Prisluhni besedi, je pristopilo 30 bralcev, med njim tudi 17 profesionalnih slovenskih igralcev. Skozi celotno Novo zavezo so osebe ves čas iste, zato je razumevanje besedila olajšano. Besedilu je dodana nežna glasba.

KJE BODO JAPONSKI ROBOTI?

Za tovarno robotov japonske Yaskawa Electric se poleg Ribnice in Murske Sobote po navedbah župana Vladimirja Prebiliča najresneje poteguje tudi Kočevje. Odločitev bo Yaskawa sporočila do konca leta, po pisanju Dnevnika pa bo tovarna neuradno prav v občini Kočevje.

PO SVETU

UMRL JE FIDEL CASTRO

Kubanski diktator Fidel Castro je umrl preteklo petek 26. novembra. Fidel Castro je bil na čelu enopartijske komunistične Kube med leti 1959 in 2006. Po uradnih podatkih se je rodil 13. avgusta 1926. Študiral je pravo v Havani in odprl odvetniško pisarno, leta 1956 pa je z Argentincem Che Guevarom in drugimi somišljeniki začel gverilsko vojno proti vladi generala Batiste. Leta 1959 je prisegel kot predsednik kubanske vlade in v državi uvedel komunizem. Vladal je z železno roko, preganjal in zapiral nasprotnike, zlasti intelektualce in svobodomiselnih državljanov. Kdor je mogel, je s Kube pobegnil v ZDA, kjer je številna kubanska skupnost. V zgodovino pa se je zapisal tudi kot človek, ki se je zoperstavil desetim ameriškim predsednikom. Preživel naj bi več kot 600 poskusov atentatov. Novoizvoljeni ameriški predsednik Donald Trump vzpostaviti in normalizaciji diplomatskih odnosov s Kubo ni naklonjen. »Vse, kar je Castrovem režimu obljubil Obama, je mogoče preklcati in to bom tudi storil, če Castrov režim ne bo izpolnil naših zahtev,« je izjavil.

VOLITVE V FRANCJI

Nekdanji francoski premier Francois Fillon je po prepričljivi zmagi na strankarskih volitvah francoskih republikancev dejal, da Francija želi resnico in dejanja ter ponudil roko vsem, ki želijo služiti državi. Fillon je v drugem krogu volitev premagal Alaina Juppeja in bo republikance zastopal na predsedniških volitvah prihodnje pomlad. Je vnet zagovornik družinskih otrok, nasprotuje pravici istospolnih parov do posvojitve otrok. Je pa poudaril, da ne namerava spreminjati obstoječe zakonodaje glede splava, čeprav mu nasprotuje. Fillonu je že čestital tudi nekdanji predsednik Nicolas Sarkozy.

EVROPA ZA DRUŽINE

Evropska državljanska pobuda »Mama, oče in otroci«, ki ima namen zaščititi družino in zakon med možem in ženo na evropski ravni, sporoča, da je sedem držav članic že doseglo svoje narodne kvote pri zbiranju podpisov za podporo pobudi. Poleg Poljske, Grčije, Slovaške in Finske so Madžarska, Hrvaška in Latvija dosegle, nekatere med njimi pa celo presegle, minimalne kvote, ki veljajo za posamezne države. S tem je doseglo število minimalnih potrebnih kvot in polovični cilj za uspeh pobude na ravni Evropske unije. V Sloveniji je treba podpise še zbirati.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SVOBODA IN SKUPNI CILJ

Svobodo pustimo in poudarimo za vse ustanove, ki skupaj z našo ob nas, sredi slovenskega življa rastejo; nikogar ne silimo, da mora svoje pustiti, da mora svoje zadržati, ali samo zadržati, da je le k skupnemu cilju; svobodo pa hočemo tudi zase, da mirno živimo in se vzpenjamo k svojemu cilju ter dokončamo načrt, ki smo si ga postavili prav tako za uresničitev skupnega slovenskega blaga. Vse je potrebno: iz posameznih ustanov in del bo zrasel mozaik, ki bo jasno predstavljal slovensko podobo pred drugimi skupinami in domačini ter končno najlepše dokazal našo zrelost v zgodovini.

Direktor msgr. Anton Orehar
na žegnanju v Slovenski hiši

SLOVENCI V ARGENTINI

Žegnanje v Slovenski hiši. Bilo je v nedeljo, 20. novembra, kot spomin, ko je pred 10. leti rajni škof dr. Gregorij Rožman med svojim obiskom pri Slovencih v Argentini blagoslovil začasne prostore na Ramón Falconu. Zato je bila dopoldan zanj tudi sv. maša, kakor tudi za žive in mrtve dobrotnike Slovenske hiše. Imel jo je g. msgr. Anton Orehar. Med njo je pel mešani slovenski pevski zbor Gallus por vodstvom dr. Julija Savellija. ...

Izseljenska proslava, v nedeljo, 27. novembra. 16.30: zbiranje izseljenskih skupin v ulici Almirante Brown 568, v Catalina Sur, Boca. 17.30: procesija do kraja, kjer bo stala velika cerkev Marije - Matere izseljencev. 18.00: blagoslovitev kamna bodoče cerkve. Blagoslovitev bo opravil buenosaireški nadškof kardinal Caggiano. 18.15: somaševanje (škof msgr. Raspanti in vsi direktorji izseljenskih skupin). V temeljni kamen bo, poleg drugih, vzdano tudi prgišče slovenske zemlje. Rojaki, izseljenci, lepo vabljeno!

Osebnostne novice. Poroka. V soboto, 19. novembra, sta se v cerkvi Marije Pomočnice v Don Boscovem zavodu poročila Alojzij Modic in gđc. Barbka Maček.

Družinska sreča. V družini Janeza Bitenca in njegove žene ge. Lojzke roj. Šonc se je rodila hčerka Andreja.

(*Svobodna Slovenija*, 24. novembra 1966 - št. 47)

PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI

Vsako leto 25. novembra svet obeležuje mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami. Številne nevladne organizacije, ki delujejo na tem področju, pozivajo sodišča k ustreznemu delovanju. V Evropski uniji opozarjajo na nujnost odprave tovrstnega nasilja, Združeni narodi vlade pozivajo k večjim izdatkom v ta namen, prav tako pa so se začeli akcijski dnevi proti nasilju nad ženskami. Strokovna vodja slovenskega programa SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja, Dalida Horvat pravi, da zadnja nacionalna raziskava na tem področju kaže, da je psihično nasilje doživela skoraj vsaka druga ženska v partnerski zvezi oziroma odnosih, fizično nasilje pa skoraj vsaka četrta ženska.

POŽARI V IZRAELU

V Izraelu pa še vedno divjajo hudi gozdni požari. Zaradi njih so samo v bližini mesta Haifa morali izseliti več deset tisoč ljudi, ognjeni zublji pa ogrožajo tudi mesti Nazaret in Jeruzalem. Pri gašenju pomaga izraelska vojska, pomoč pa so ponudile tudi nekatere druge države. Oblasti menijo, da so bili požari podtaknjeni, zato so več oseb aretirale.

RESUMEN DE ESTA EDICION

75 AÑOS

El 22 de noviembre de 1941, hace de ello 75 años, nuestro periódico salía por primera vez en nuestra patria, Eslovenia. Las condiciones que rodearon su aparición eran las más difíciles que puede soportar un pueblo. Eslovenia estaba por entonces ocupada por tropas fascistas y nazis que querían, por cualquier método, borrar todo vestigio de vida eslovena y anexarse definitivamente nuestra tierra. A ellos se unió, en su tarea destructora, el comunismo que, aprovechando el crucial momento, inició su cruenta revolución social.

En tales circunstancias "Eslovenia libre" salió a la luz como periódico clandestino, contra la ocupación extranjera, y denunciando valientemente la actividad antipatria del comunismo local. Su voy se alzó en medio de las tinieblas de aquellos momentos, infundiendo fe y esperanza y despertando el valor de nuestro pueblo, que luchaba por su supervivencia.

Terminaron los avatares de la guerra. Eslovenia fue sojuzgada por el comunismo. Pero miles de eslovenos huyeron hacia el mundo libre. Un gran número de ellos se radicó en la Argentina, encontrando aquí su segunda patria. Y aquí también encontró su segunda patria nuestro periódico que, a partir de 1948, pregonó al mundo las injusticias del régimen tiránico comunista y unió a los eslovenos dispersos por todo el mundo en una sola familia, hasta que cayó la dictadura y en 1991 Eslovenia logró su independencia.

Como en los momentos más difíciles, en que apareció por primera vez, así también hoy, sus ideales siguen siendo los mismos: la libertad y la democracia; idéntica su arma: la verdad; y una sola meta permanente: luchar porque Eslovenia siempre sea una nación libre. (Págs. 4 y 5)

CONSULADO ESLOVENO EN ENTRE RIOS

Ya pasaron 138 años desde la llegada al país de la primera inmigración eslovena. Pero, desde entonces tuvieron que pasar 124 años, para que se conociera el verdadero origen de los que llegaron allí con el pasaporte "austríaco". El cónsul esloveno en Entre Ríos, Sr. Carlos César Bizai, nos cuenta la historia de esa antigua inmigración y los pasos que llevaron a su reconocimiento y a la creación, en el año 2006, del Consulado Esloveno en Paraná, que este año celebra su décimo aniversario. En una sentida nota expresa también su agradecimiento al gobierno de Eslovenia, a los sucesivos embajadores y a todos, quienes colaboraron estos años en el esfuerzo por el bien de Eslovenia y de los descendientes de eslovenos en la provincia de Entre Ríos. (Pág. 3)

FESTEJO EN MENDOZA

La comunidad eslovena en Mendoza festejó los diez años de actividad artística de un grupo de sus socios. Dando alas a la creación un nutrido grupo de socias comenzaron humildemente pero hoy constituyen una parte importante de la vida eslovena en Mendoza. Los quehaceres son muy variados, pero destacamos especialmente la creación de encajes de bolillos, una actividad muy arraigada en Eslovenia, especialmente en la parte de Idria, que se afincó entre las socias del grupo. El pasado domingo 23 de octubre se realizó una exposición, que entre bailes y cantos marcó un verdadero hito en la historia de la comunidad. (Pág. 3)

LAS LETRAS DE FIESTA

Dos breves notas nos acercan importantes novedades en el mundo de las letras. Por un lado destacamos la edición, en Eslovenia, de las poesías de Ana Ličen, traducidas al esloveno por Alenka Saksida y Andrej Rot. Además registramos la edición en castellano de la novela "Panorama" de Dušan Šarotar, esta vez en la traducción de Florencia Ferre. Ella es ampliamente conocida por haber traducido al español numerosos autores eslovenos, como Aleš Šteger, Jani Virk, Mojca Kumerdej, Alojz Ihan, Dane Zajc y otros. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com

Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Jože Stregar, Božidar Bajuk, Carlos Cesar Bizai, Pavlina Dobovšek, Kati Cukjati in Rok Fink.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1300.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.930.-; beli papir \$ 2.190.-; Bariloche; \$ 1.625.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLEED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones - Asesoramiento nueva ley de ajuste previsional. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PSICOLOGIJA

Lic. Verónica Selan - M.N. 61199. Psicoterapia individual, de pareja y familia. Atención psicológica para adolescentes y adultos. Libertad y Av. Corrientes - Zona microcentro-Tribunales. Tel.: 15 5869 8650. E-mail: veroselan@yahoo.com.ar

Horario de atención: Lunes a Viernes 9 a 13 hs.

OBVESTILA

SOBOTA, 3. decembra:**S.K.A. prireja predavanje Anje Pugelj** v Slovenski hiši ob 20. uri.**Zaključna prireditev v Jegličevi šoli - ABC po slovensko ob 9,30 uri.****Zaključna prireditev v Slomškovi šoli ob 19. uri.****Zaključna prireditev v Prešernovi šoli ob 19. uri.****Zaključna prireditev v Rožmanovi šoli in obisk Miklavža ob 18.30 uri.****Zaključna prireditev v Baragovi šoli ob 18.30 uri in ob 19. uri ponovitev igre Sneguljčica 2.0.****NEDELJA, 4. decembra:****Zaključna prireditev v Balantičevi šoli ob 18. uri.****Zaključna prireditev v Jurčičeve šole ob 18. uri. Zlata maša č. g. Mirka Grbca v Slovenski vasi, v cerkvi Marije Kraljice ob 11,30.****PONEDELJEK, 5. decembra:****V Hladnikovem domu prihod sv. Miklavža ob 20. uri.****ČETRTEK, 8. decembra:****Prvo sveto obhajilo, v cerkvi Marije Pomagaj.****SOBOTA, 10. decembra:****XXVII. Veselica narodnih plesov** na Pristavi ob 20. uri.**NEDELJA, 11. decembra:****V Hladnikovem domu člansko kosilo.****ČETRTEK, 15. decembra:****Z.S.M.Ž. San Martín ob 16. uri božični sestanek.****NEDELJA, 18. decembra:****Duhovna obnova za žene in može v Slovenski hiši.****SOBOTA, 24. decembra:****Božična polnočnica v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.****SOBOTA, 31. decembra:****Silvestrovanje**

SLOVENCİ IN ŠPORT

ZA UVOD ZMAGAL DOMEN PREVC

Sedemnajstletni Domen Prevc (foto) je zmagal na uvodni tekmi nove sezone svetov-

Domen Prevc

nega pokala v smučarskih skokih v Kuusamu na Finskem, kar je njegova prva zmaga v tem tekmovanju. Skočil je 138,5 in 140,5 m (321,8). Serijski zmagovalc minule zime Peter Prevc in branilec velikega globusa je bil kljub padcu v finalu tretji (143 in 140,5 m, 316,7).

IZREDNO LETO ŠPORTNIH PLEZALCEV

Janja Garnbret je s tretjim mestom v Kranju končala sanjsko sezono, v kateri je kot druga najmlajša v zgodovini športnega plezanja postala svetovna prvakinja v težavnosti ter skupna zmagovalka v seštevku svetovnega

pokala v težavnosti in kombinaciji.

Domen Škofic je pred tem v moškem finalu osvojil drugo mesto, s katerim je kot prvi Slovenec v moški konkurenci osvojil skupni seštevki svetovnega pokala v težavnostnem plezanju.

Slovenske športne plezalke in plezalci so v letu, ko je športno plezanje postalo olimpijska disciplina s premiero na olimpijskih igrah v Tokio 2020, spisali izjemno zgodbo. Gre za daleč najuspešnejšo sezono slovenske reprezentance v športnem plezanju, ko sta Slovenci na prvem mestu v seštevku težav-

Janja Garnbret

nosti tako v ženski kot v moški konkurenci. V ospredju slovenske ekipe je bila še ne polnoletna Garnbretova, za katero je pravzaprav izjemen izkupiček sedmih zmag. Ta se je začel na uvodni julijski tekmi svetovnega pokala v Chamonixu, nadaljeval pa na svetovnem prvenstvu v Parizu, za nameček pa je pobrala še zlati kolajni v težavnosti in balvanih tudi na svetovnem mladinskem prvenstvu na Kitajskem v konkurenci kadetinj do 18 let.

SVETOVNI PRVAK V JIU-JITSU

Slovenski jiu-jitsu se veseli uspeha Benjamina Laha. Ta je konec tedna v Wrocławu na Poljskem osvojil naslov svetovnega prvaka v kategoriji do 94 kg. Že dan prej sta Sara Besal in Patricia Delač osvojili bron v konkurenci ženskih parov.

JAN OBLAK – KANDIDAT ZA NAJ VRATARJA

Evropska nogometna zveza (Uefa) je na svoji spletni strani odprla glasovanje za naj postavo leta. Svojega kandidata ima tudi Slovenija, in sicer vratarja Jana Oblaka, ki nastopa v družbi Portugalca Ruia Patricia, Kostaričana Keylorja Navasa ter Italijana Gianluigija Buffona.

Spomin na generala Maistra

Ob državnem prazniku, dnevu Rudolfa Maistra, dne 23. novembra, je bil v predsedniški palači dan odprtih vrat. Pred palačo je bila postrojena častna straža garde Slovenske vojske. Prireditve v spomin na generala Maistra in njegove borbe je bila tudi v nekaterih občinah, osrednja državna proslava pa je bila že v torek v Dornavi pri Ptujju. Obiskovalci predsedniške palače so si lahko pod strokovnim vodstvom uslužbencev državnega protokola ogledali poslopje palače. V imenu predsednika republike Boruta Pahorja jih je pozdravila njegova partnerka Tanja Pečar. Za kulturno točko pa so poskrbeli učenci Osnovne šole Koseze ter dijaki Gimnazije in Srednje šole Rudolfa Maistra iz Kamnika.

Svetovni dnevi slovenske kulture

Lektorat slovenščine v Buenos Airesu vas vltudno vabi v torek, 6. decembra ob 18.30, na predstavitev projekta Svetovni dnevi slovenske kulture in predavanje doktorske študentke Julie Sarachu z naslovom »El descubrimiento de la patria a partir de la experiencia del exilio en la obra poética de Alojz Gradnik«, ki bo v učilnici 264 (2. nadstropje) na Facultad de Filosofía y Letras, Puán 480, CABA. Dogodek bo potekal pretežno v španščini.

Naš elektronski naslov

Lepo prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo izključno na:

svobodna.ba@gmail.com

Hvala za razumevanje.

info@hanzelic.com.ar

OSEBNE NOVICE

Krst

V soboto, 26. novembra, je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj (v Slovenski hiši) Peter Francišek Cicciaro; očka je Martín Esteban Cicciaro in mamica Marjanka Ayerbe Rant. Botra sta bila Juan Agustín Cicciaro in Lučka Ayerbe Rant. Krstil je padre José Vallarino. Srečnima staršema iskreno čestitamo!

XXVII. VESELICA NARODNIH PLESOV

SOBOTA, 10. DECEMBRA OB 20. URI

Na razpolago čevapčići, kranjske klobase s kislim zeljem, štrudlji, točeno pivo in veliko drugih dobrot!

Ob slavnem vrenemenu bo pa 17. decembra

Slovenska Pristava

República de Eslovenia 1851- Castelar

Preljuba mamica: hvala, hvala, hvala.

Z žalostjo sporočamo vsem prijateljem in znancem, da je dne 10. novembra 2016, v 87. letu starosti, odšla v Večnost naša ljuba mamica, stara in prestara mamica, teta in botra

Veronika Lavrič Šušteršič

Iskrena zahvala msgr. dr. Juretu Rodetu in duhovniku Franciju Cukjatiju za molitve ob krsti in za duhovno tolažbo v boleznih. Zahvala vsem, ki ste v času boleznih zanj molili, jo pokropili in nas tolažili.

Žalujoči:

hčerke: Irena in mož Norberto Gračiano, Andreja in Lučka; vnuki in vnukinje: Ignacio, Ineska, Štefan, Marija, Ana, Belén, Karolina, Agustín in Niko; pravnuki: Julieta, Marina, Katalina, Felipe in Amanda; nečakinja, nečaki in ostali sorodniki.

Argentina - Slovenija